

Čís. 8308.

Předpisu § 81 j. n. nelze užiti, domáháno-li se žalobcem, by mu žalovaný, plně smlouvu ujednanou prý se žalobcem, předal nemovitost do vlastnictví.

(Rozh. ze dne 15. září 1928, R I 613/28.)

Žalobu, v níž žádáno, by byli žalovaní uznáni povinnými dodržeti ujednání a předati žalobci do vlastnictví část pozemku a podepsati listinu na to se vztahující, zadal žalobce na okresním soudě, v jehož obvodu byl pozemek. Námitku místní nepřislušnosti soud prvního stálice zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Základem žaloby jest ujednání, podle něhož se prý žalovaní zavázali odstoupiti žalobci zdarma část parcely č. kat. 703, která prý byla žalobci již v roce 1920 žalovanými tehdy ještě jako nevlastníky do držby a do užívání odevzdána a které žalobce až do roku 1926 jako svého vlastnictví užíval, která však byla žalovanými, když se stali jejími knihovními vlastníky, žalobci z držby a užívání odňata. Žalobce nečiní důvodem žaloby ochranu nabytého práva vlastnického, nýbrž domáhá se jen dodržení smlouvy darovací uzavřené mezi ním a žalovanými, důsledkem toho i předání této pozemkové části jakož i vydání vkladní listiny. Právo věcné není tedy bezprostředním předmětem sporu, takže by žalující strana musila již v žalobě tvrditi, že jí přísluší věcné právo k statku nemovitému, a nejde tu o žalobu vlastnickou po rozumu příslušných ustanovení občanského zákona, tedy o uplatňování věcného práva k nemovitosti, nýbrž o žalobu o dodržení obligační smlouvy. Žalující strana nemůže se proto dovolávat příslušnosti podle § 81 j. n., jejímž předpokladem jest, že se uplatňuje věcné právo k nemovitosti a nikoli nárok na dodržení obligační smlouvy, směřující teprve ku zřízení takového práva. Pro žaloby posléz uvedeného druhu, pokud nejde o jinou příslušnost, která z údajů žaloby nijak není patrnou, přichází v úvahu jedině příslušnost obecného soudu, za který vzhledem k bydlišti žalovaných soud prvního stálice pokládati nelze (viz rozhodnutí čí. 4987, 5987 sb. n. s., Neumann Zivilprozessordnung při § 81 j. n. a rozhodnutí tam citovaná, Pantůček o organizaci a příslušnosti soudů str. 137, Vážný O ústroji a příslušnosti soudů str. 169).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadené usnesení a jeho důvody odpovídají stavu věci i zákonu. Vývody dovolacího rekursu nedolichují, že by tu šlo, jak § 81 j. n. předpokládá, o žalobu z práva věcného, nýbrž je z nich jasno, že jde o žalobu z právního jednání, propůjčujícího jen důvod k jeho nabytí. Nežádáť žalobce, by mu žalovaní vydali pozemkovou část, jejíž vlastnictví

již nabyt, nýbrž domáhá se teprve, by mu žalovaní, plnice smlouvu s ním prý ujednanou, pozemkovou část teprve předali do jeho vlastnictví. Pro takové žaloby předpis § 81 j. n. podle svého správného a ustáleného výkladu neplatí.

Čís. 8309.

Žaloba podle § 35 ex. ř.

Jest na žalobci, by již v žalobě udal, zda uplatňuje námitky nárok zrušující či pouze zastavující.

(Rozh. ze dne 15. září 1928, Rv I 2180/27.)

Procesní soud první stolice vyhověl námitkám žalobce proti nároku žalovaného z rozsudku rozhodčího soudu Pražské plodiny nové bursy ze dne 31. prosince 1926 na zaplacení 10.130.40 Kč, prohlásil exekuci na základě tohoto rozsudku proti žalobci za nepřipustnou a zastavil ji. Odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že zamítl žalobu, by bylo uznáno právem, že se námitkám žalobce proti nároku žalovaného podle rozsudku rozhodčího soudu Pražské plodiny nové bursy ze dne 31. prosince 1926 vyhovuje co do 5.250 Kč, že jest exekuce podle onoho exekučního titulu proti žalobci nepřipustná co do 5.250 Kč a že se zrušuje; ohledně zbytku 4.880 Kč 40 h napadený rozsudek potvrdil. Důvod y: Žalobce tvrdil v žalobě, že mu byla poskytnuta jen sleva 50%, a uvedl, že ohledně zbývajících 50% bylo umluveno zajištění vydáním dvou směnek. Vydání těchto směnek lze proto vzít v úvahu jako zajišťovací prostředek a směnky samé jako krycí směnky. Z tohoto přednesu žalobcova samého bylo by lze odvozovati jen zánik nároku žalovaného ohledně 50% a po případě posečkání zbývajících 50% až do splatnosti směnek. Žalobce tvrdí však zánik celého žalobního nároku žalovaného, označuje úmluvu za novaci, což však odporuje jeho vlastnímu přednesu, an sám uvádí, že směnky měly sloužiti jen k zajištění kvoty, poněvadž poskytnutí slevy znamená jen, že peníz, který nebyl sleven, pozůstává i nadále. Poshovění však nebylo žalobou uplatněno a nelze s ohledem na předpis § 35 třetí odstavec ex. ř., kterýžto předpis platí i pro žaloby podle § 36 ex. ř., přihlížeti k pozdějšímu přednesu. Především dlužno vytknouti, že podle zjištěného skutkového stavu věci sleva neměla býti 50%, ježto směnky byly vydány pro dluh 5.250 Kč, takže slevená částka činí 4.880 Kč 40 h. Ježto bylo zjištěno, že sleva byla bezpodmínečně poskytnuta a bonita směnek a jejich eskontování bankou nebylo předpokladem pro to, že skutečně došlo k ujednání o slevě, vyhovuje rozsudek první stolice úplně zjištěným skutečností a právnímu stavu věci, pokud vyslovuje, že nárok žalovaného zanikl co do slevených 4.880 Kč 40 h s přísl. V tomto ohledu nemohlo proto býti odvolání vyhověno. Naproti tomu jest odvolání odůvodněno, pokud se jedná o zbývajících 5.250 Kč, poněvadž žalobce v žalobě sám ani netvrdí, že mu